

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X KADENCJA**

Warszawa, dnia 16 kwietnia 2020 r.

Druk nr 104

Pan

Tomasz GRODZKI

MARSZAŁEK SENATU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Na podstawie art. 84 ust. 1 Regulaminu Senatu my, niżej podpisani senatorowie, wnosimy projekt uchwały

w 75. rocznicę zakończenia II wojny światowej w Europie.

Do reprezentowania nas w dalszych pracach nad tym projektem uchwały upoważniamy senatora Jerzego Czerwińskiego.

(-) Jacek Bogucki

(-) Margareta Budner

(-) Jerzy Chróścikowski

(-) Grzegorz Czelej

(-) Jerzy Czerwiński

(-) Dorota Czudowska

(-) Wiesław Dobkowski

(-) Wiktor Durlak

(-) Stanisław Gogacz

(-) Mariusz Gromko

(-) Jan Maria Jackowski

(-) Małgorzata Kopiczko

(-) Waldemar Kraska

(-) Robert Adam Mamątow

(-) Marek Martynowski

(-) Krzysztof Mróz

(-) Bogusława Orzechowska

(-) Stanisław Ożóg

(-) Andrzej Pająk

(-) Marek Pęk

(-) Zdzisław Pupa

(-) Jarosław Rusiecki

(-) Wojciech Skurkiewicz

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia

w 75. rocznicę zakończenia II wojny światowej w Europie

Przed 75 laty, 8 maja 1945 roku, zakończył się, rozpoczęty przez dwa zbrodnicze systemy totalitarne – niemiecki nazizm i rosyjski komunizm, największy i najkrwawszy konflikt zbrojny w dziejach ludzkości: II wojna światowa.

Polska pierwsza stawiała zbrojny opór najeźdźcom. Naród Polski nigdy nie uległ przemocy. Żołnierz polski nie poddał się, walczył u boku armii sojuszniczych na wielu frontach. Szacuje się, że pod koniec II wojny światowej łącznie na obu frontach walczyło przeciw Niemcom około pół miliona polskich żołnierzy – była to czwarta co do wielkości armia aliancka w Europie. Porównywalną liczbę stanowili członkowie różnych organizacji podziemnych działających w okupowanej Polsce. Polska była jedynym krajem okupowanym przez III Rzeszę, w którym nie utworzono kolaboracyjnych struktur władz państwowych, politycznych i wojskowych. W Polsce istniał zaś największy i najsilniejszy ruch oporu w Europie, z ewenementem na skalę światową – Polskim Państwem Podziemnym i jego konspiracyjnymi siłami zbrojnymi, czyli Armią Krajową. Polska była też jednym z nielicznych krajów okupowanej Europy, w którym za pomoc Żydom groziła kara śmierci, a pomimo tego to Polaków jest najwięcej wśród osób, którym przyznano odznaczenie „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata” za ratowanie Żydów z Holocaustu.

W trakcie wojny Niemcy i Sowieci dopuszczali się masowych mordów na ludności cywilnej i jeńcach wojennych, wysiedleń, kradzieży i celowego niszczenia mienia. To były znaki charakterystyczne całej okupacji niemieckiej i sowieckiej w Polsce: ludobójstwo, niszczenie elity narodowej, morderstwa i masowe egzekucje, deportacje, wypędzenia, obozy koncentracyjne, więzienia, łapanki, wywózki do prac przymusowych i do łagrów, eksploatacja ekonomiczna, grabież mienia i dóbr kultury, celowe niszczenie polskiego majątku narodowego. Celem tych działań była całkowita eksterminacja Polaków i trwałe wymazanie Polski z mapy Europy.

Polska była pierwszą i największą ofiarą II wojny światowej. Poniosła proporcjonalnie największe straty w ludziach – w sumie ponad 6 milionów ofiar (22% ogółu ludności). Z 35 milionów obywateli zamieszkałych w II Rzeczypospolitej przed wojną, po wojnie w nowych granicach Polski mieszkały 24 miliony osób. Podobnie straty materialne Polski w czasie II wojny światowej są proporcjonalnie największe wśród strat wszystkich państw europejskich; do chwili obecnej jest szacowana ich wysokość. W wyniku zmowy jałtańskiej Polska, pomimo że była największą ofiarą wojny, utraciła na rzecz jednego z najeźdźców – Związku Sowieckiego – niemal 45% swojego przedwojennego terytorium: blisko 178 tysięcy km². Do dziś żaden z agresorów nie uznał i nie wyrównał tych strat w sposób całościowy. Pomimo wzorcowej nieprzejednanej postawy Polski i Polaków wobec najeźdźców oraz proporcjonalnie największych strat terytorialnych, biologicznych i materialnych, w elicie narodowej, w dobrach kultury i sztuki. Państwa – następcy prawni III Rzeszy i ZSRS unikają dyskusji o należnych Polsce reparacjach wojennych i zadośćuczynieniu przysługującym Polakom – ofiarom wojny i ich potomkom; o zwrocie dóbr kultury i sztuki, zagrabionych w czasie wojny.

Państwo Polskie i Polski Naród zostali skrzywdzeni też pośrednio, w sposób odłożony w czasie i dalekosiężny. W wyniku porozumień zawartych przez aliantów na konferencjach w Teheranie, Jałcie i Poczdamie zostaliśmy potraktowani przedmiotowo, a nie jak równoprawny uczestnik koalicji antyhitlerowskiej – wtłoczono nas, bez naszej zgody, w powojenną tzw. radziecką strefę wpływów. W efekcie na 45 lat narzucono nam siłą niechciany, obcy ideowo, kulturowo i cywilizacyjnie ustrój oraz pełną zależność polityczną od Związku Sowieckiego. Skutkowało to utratą suwerenności, zapaścią ekonomiczną, degradacją elity państwowej, ograniczeniem możliwości rozwojowych, w tym brakiem powojennej pomocy z Zachodu. Polska zamknięta za żelazną kurtyną nie mogła artykułować własnych słuszych żądań m.in. związanych ze skutkami wojny. Polacy nie akceptowali tego stanu (walka Żołnierzy Wyklętych, protesty robotnicze, organizacje podziemia antykomunistycznego, powstanie i działalność NSZZ „Solidarność”, wiodąca rola Kościoła Katolickiego), nie poddali się i wywalczyli swoją rzeczywistą niepodległość po 1989 roku.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej oddaje hołd Polakom – żołnierzom, członkom ugrupowań partyzanckich, uczestnikom ruchu oporu, członkom Polskiego Państwa Podziemnego, ludności cywilnej – ofiarom II wojny światowej. Senat Rzeczypospolitej Polskiej stoi na stanowisku, że siła nie może się opłacać agresorowi i dlatego niezłałatwione

do dziś, słuszne i zgodne z zasadą sprawiedliwości, roszczenia należne Polsce i Polakom – reparacje i odszkodowania wojenne – powinny być zaspokojone w możliwie jak najkrótszym terminie.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.